PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE

od 18. prosinca 2013.

o odobrenju odstupanja koje je zatražila Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske za Englesku, Škotsku i Wales u skladu s Direktivom Vijeća 91/676/EEZ o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2013) 9167)

(Vjerodostojan je samo tekst na engleskom jeziku)

(2013/781/EU)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 91/676/EEZ od 12. prosinca 1991. o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora [1], a posebno njezin treći podstavak stavka 2. Priloga III.,

budući da:

(1) Ako je količina gnojiva koju država članica namjerava godišnje upotrebljavati po hektaru drugačija od one navedene u prvoj rečenici drugog podstavka stavka 2. Priloga III. Direktivi 91/676/EEZ i u točki (a) navedenog podstavka, ta količina ne smije dovesti u pitanje ostvarivanje ciljeva iz članka 1. te Direktive i mora se opravdati na temelju nepristranih kriterija, kao što su dugotrajno razdoblje rasta i usjevi s visokim stupnjem upijanja dušika.

(2) Komisija je 29. svibnja 2009. donijela Odluku 2009/431/EZ o odobrenju odstupanja koje je zatražila Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske za Englesku, Škotsku i Wales u skladu s Direktivom Vijeća 91/676/EEZ o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora [2], kojom se pod određenim uvjetima dopušta primjena stajskoga gnojiva do granične vrijednosti od 250 kg dušika po hektaru godišnje, u okviru programa djelovanja u Engleskoj (Uredba 2008. br. 2349), Škotskoj (Uredba 2008. br. 298 kako je izmijenjena) i Walesu (Uredba 2008. br. 3143), a koja prestaje važiti 31. prosinca 2012.

(3) Odstupanje odobreno Odlukom 2009/431/EZ odnosilo se 2010. na 433 poljoprivredna gospodarstva (425 u Engleskoj, 6 u Škotskoj i 2 u Walesu), 2011. na 404 poljoprivredna gospodarstava (396 u Engleskoj, 7 u Škotskoj i 1 u Walesu), a 2012. na 390 poljoprivrednih gospodarstava (385 u Engleskoj, 4 u Škotskoj i 1 u Walesu). Odstupanje odobreno Odlukom 2009/431/EZ odnosilo se u razdoblju 2009.–2012. na približno 110 000 stočnih jedinica (što čini 0,9 % ukupnog broja), 45 000 hektara travnjaka (što čini 0,4 % ukupnog broja) i 5 000 hektara obradivog zemljišta (što čini 0,1 % ukupnog broja) u Velikoj Britaniji.

(4) Ujedinjena Kraljevina je 20. prosinca 2012. Komisiji podnijela zahtjev za obnovu odstupanja na temelju trećeg podstavka stavka 2. Priloga III. Direktivi 91/676/EEZ pod istim uvjetima koji su utvrđeni Odlukom 2009/431/EZ.

(5) Ujedinjena Kraljevina donijela je sljedećim uredbama programe djelovanja za razdoblje 2013.–2016. u skladu s člankom 5. Direktive 91/676/EEZ: uredbe o sprječavanju onečišćenja nitratima (*Nitrate Pollution Prevention Regulations*) iz 2008. (SI 2008/2349) i o izmjeni uredaba SI 2009/3160, SI 2012/1849, SI 2013/1001 i SI 2013/2619 u Engleskoj; uredbe o programu djelovanja za zone ranjive u pogledu nitrata (*Action Programme for Nitrate Vulnerable Zones Regulations*) iz 2008. (Scottish SI 2008/298) i o izmjeni uredaba Scottish SI 2013/123 u Škotskoj; uredbe o sprječavanju onečišćenja nitratima (*Nitrate Pollution Prevention (Wales) Regulations*) iz 2013. (SI 2013/2506 (W. 245)) u Walesu.

(6) Zone proglašene ranjivima na koje se primjenjuje program djelovanja, u skladu s Uredbom SI 2013/2619 za Englesku, Scottish SI 2002 br. 276 i Scottish SI 2002 br. 546 za Škotsku i Uredbom SI 2013/2506 (W. 245) za Wales, obuhvaćaju 58 % ukupne površine Engleske, 14 % ukupne površine Škotske i 2,3 % ukupne površine Walesa.

(7) Prikupljeni podaci o kvaliteti vode pokazuju da u Engleskoj 85 % podzemnih voda ima srednju vrijednost koncentracije nitrata ispod 50 mg/l, a 60 % ispod 25 mg/l. U Walesu 95 % podzemnih voda ima srednju vrijednost koncentracije nitrata ispod 50 mg/l, a 87 % ispod 25 mg/l. U Škotskoj preko 87 % podzemnih voda ima srednju vrijednost koncentracije nitrata ispod 50 mg/l, a 62 % ispod 25 mg/l. U pogledu površinskih voda u Engleskoj 59 % mjesta praćenja ima srednju vrijednost koncentracije nitrata ispod 25 mg/l, a 8 % iznad 50 mg/l. U Škotskoj i Walesu preko 95 % mjesta praćenja ima srednju vrijednost koncentracije nitrata ispod 25 mg/l. U Škotskoj ni jedno mjesto praćenja nema srednju vrijednost koncentracije nitrata iznad 50 mg/l, a u Walesu 1 % mjesta praćenja ima srednju vrijednost koncentracije nitrata iznad 50 mg/l.

[1] SL L 375, 31.12.1991., str. 1.
[2] SL L 141, 6.6.2009., str. 48.

(8) Nakon razmatranja zahtjeva Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske i s obzirom na iskustvo stečeno odstupanjem od Odluke 2009/431/EZ Komisija smatra da količina gnojiva koju je predložila Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske, odnosno 250 kg dušika po hektaru godišnje, neće dovesti u pitanje ostvarivanje ciljeva iz Direktive 91/676/EEZ ako su ispunjeni određeni strogi uvjeti.

(9) Iz popratne dokumentacije koju je priložila Ujedinjena Kraljevina vidi se da je predložena količina od 250 kg dušika godišnje iz stajskoga gnojiva pašnih životinja po hektaru poljoprivrednog gospodarstva s travnjacima opravdana na temelju nepristranih kriterija, poput velike količine neto padalina, dugotrajnog razdoblja rasta i velikog prinosa trave s visokim stupnjem upijanja dušika.

(10) Odluka 2009/431/EZ prestaje važiti 31. prosinca 2012. Kako bi se osiguralo da dotični poljoprivrednici i dalje imaju koristi od odstupanja, primjereno je produljiti valjanost Odluke 2009/431/EZ.

(11) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Odbora za nitrate osnovanog u skladu s člankom 9. Direktive 91/676/EEZ,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odstupanje koje je dopisom od 20. prosinca 2012. zatražila Ujedinjena Kraljevina za Englesku, Škotsku i Wales kako bi se dopustila veća količina stajskoga gnojiva od one predviđene u prvoj rečenici drugog podstavka stavka 2. Priloga III. Direktivi 91/676/EEZ i u točki (a) navedenog podstavka, odobrava se u skladu s uvjetima utvrđenima u ovoj Odluci.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Odluke primjenjuju se sljedeće definicije:

(a) „poljoprivredno gospodarstvo s travnjacima" znači gospodarstvo na kojemu je najmanje 80 % poljoprivredne površine dostupne za primjenu gnojiva pokriveno travom;

(b) „pašne životinje" znači stoka (uz iznimku teladi za klanje), ovce, jeleni, koze i konji;

(c) „trava" znači trajni ili privremeni travnjak (privremeni travnjak je onaj koji kao takav postoji manje od četiri godine);

(d) „parcela" znači pojedino polje ili skupina polja, koja su homogena s obzirom na uzgoj, vrstu tla i prakse gnojidbe.

Članak 3.

Područje primjene

Ova se odluka na individualnoj osnovi primjenjuje na poljoprivredna gospodarstva s travnjacima i pod uvjetima propisanima u člancima 4, 5. i 6.

Članak 4.

Godišnji zahtjev i obveze

1. Poljoprivrednici koji žele da im se odobri odstupanje u skladu s ovom Odlukom svake godine nadležnom tijelu podnose zahtjev.

2. Pri podnošenju godišnjeg zahtjeva iz stavka 1. poljoprivrednici se i pisano obvezuju da će ispunjavati uvjete navedene u člancima 5. i 6.

Članak 5.

Primjena stajskog i ostalih gnojiva

1. U skladu s uvjetima iz stavaka od 2. do 7., količina stajskog gnojiva od pašnih životinja upotrijebljena u godini dana na tlu poljoprivrednih gospodarstava s travnjacima, uključujući gnojivo koje životinje ostavljaju za sobom, ne premašuje količinu gnojiva koja sadržava 250 kg dušika po hektaru.

2. Ukupni unos dušika ne premašuje predviđene potrebe dotičnog usjeva za hranjivim tvarima, uzima u obzir količinu dušika dobivenu iz tla te ne premašuje standard najveće dopuštene primjene za poljoprivredna gospodarstva, koji je utvrđen u programu djelovanja za nitrate.

3. Svako poljoprivredno gospodarstvo priprema plan gnojidbe u kojemu se opisuje plodored na poljoprivrednom tlu i planirana primjena stajskog i ostalih gnojiva. Plan se na poljoprivrednom gospodarstvu mora pripremiti svake godine do 1. ožujka. Plan gnojidbe obuhvaća barem sljedeće:

(a) plan plodoreda, u kojemu se navodi površina parcela s travom i parcela s drugim usjevima, uključujući skicu na kojoj je prikazana lokacija pojedinih parcela;

(b) broj grla stoke, opis smještaja i sustava skladištenja, uključujući kapacitet spremnika za gnojivo s kojim se raspolaže;

(c) izračun dušika i fosfora proizvedenih iz gnojiva na poljoprivrednom gospodarstvu;

(d) količinu, vrstu i karakteristike gnojiva otpremljenog s poljoprivrednog gospodarstva ili dostavljenog na njega;

(e) predviđene potrebe usjeva za dušikom i fosforom za svaku pojedinu parcelu;

(f) rezultate analize tla u pogledu stanja dušika i fosfora u tlu;

(g) svojstva gnojiva koje se namjerava koristiti;

(h) izračun primjene dušika i fosfora iz gnojiva na svakoj parceli;

(i) izračun primjene dušika i fosfora iz kemijskog i drugog gnojiva na svakoj parceli.

Planovi se revidiraju u roku od najviše sedam dana nakon svake promjene u poljoprivrednoj praksi kako bi se osigurala usklađenost između planova i stvarnih poljoprivrednih praksi.

4. Svaki poljoprivrednik vodi poslovne knjige o gnojidbi koje trebaju sadržavati i informacije o upravljanju unosom dušika i fosfora. One se za svaku kalendarsku godinu podnose nadležnom tijelu.

5. Za svako poljoprivredno gospodarstvo za koje je odobreno odstupanje poljoprivrednik prihvaća mogućnost kontrole zahtjeva iz članka 4. stavka 1., plana gnojidbe i poslovnih knjiga o gnojidbi.

6. Kako bi se osigurala precizna gnojidba svaki poljoprivrednik kojemu je odobreno odstupanje mora provesti periodičnu analizu dušika i fosfora u tlu.

Za svaku homogenu površinu poljoprivrednoga gospodarstva najmanje jednom u četiri godine provode se uzorkovanje i analiza plodoreda i karakteristika tla.

Provodi se najmanje jedna analiza na pet hektara poljoprivrednog zemljišta.

Rezultati analize dušika i fosfora u tlu dostupni su na poljoprivrednom gospodarstvu za koje je odobreno odstupanje.

7. Stajsko gnojivo ne primjenjuje se u jesen prije sjetve trave.

Članak 6.

Upravljanje zemljištem

1. Osamdeset ili više posto površine raspoložive na poljoprivrednim gospodarstvima za primjenu gnojiva čine travnjaci.

2. Poljoprivrednici kojima je odobreno pojedinačno odstupanje provode sljedeće mjere:

(a) privremeni travnjaci na pješčanom tlu oru se u proljeće;

(b) neovisno o vrsti tla, nakon oranja travnjaka odmah slijede usjevi s visokim stupnjem upijanja dušika;

(c) plodoredi ne uključuju mahunarke ili druge biljke koje vezuju atmosferski dušik.

3. Međutim, točka (c) stavka 2. ne primjenjuje se na djetelinu u travnjacima gdje ona pokriva manje od 50 % površine i druge mahunarke koje su podsijane s travom.

Članak 7.

Praćenje

1. Nadležno će se tijelo pobrinuti za izradu i godišnje ažuriranje karata koje za svako područje prikazuju postotak poljoprivrednih gospodarstava s travnjacima, životinja i poljoprivrednog zemljišta za koje je odobreno pojedinačno odstupanje i karata o lokalnoj upotrebi tla.

2. Provodi se praćenje tla, površinskih voda i podzemnih voda kako bi se dobili podaci o koncentraciji dušika i fosfora u vodi iz tla, o mineralnom dušiku u profilu tla i koncentraciji dušika u podzemnim i površinskim vodama, kako pod uvjetima odstupanja tako i pod uvjetima bez odstupanja. Praćenje se provodi na zemljištu poljoprivrednog gospodarstva i na poljoprivrednim područjima slijevanja koja su predmet nadzora. Mjesta praćenja obuhvaćaju osnovne vrste tla, prakse gnojidbe i usjeve.

3. Na poljoprivrednim područjima slijevanja koja se nalaze u blizini najranjivijih vodnih tijela provodi se pojačano praćenje voda.

4. Istraživanja o lokalnoj upotrebi tla, plodoredima, poljoprivrednim praksama provode se na poljoprivrednim gospodarstvima za koje je odobreno pojedinačno odstupanje. Informacije i podaci prikupljeni analizom hranjivih tvari iz članka 5. stavka 6. i praćenje iz stavka 2. ovog članka koriste se za izračune, na temelju modela, opsega gubitka nitrata i fosfora s poljoprivrednih gospodarstava za koje je odobreno odstupanje.

Članak 8.

Kontrole

1. Nadležna će se tijela pobrinuti da svi zahtjevi za odstupanje prođu upravnu kontrolu. Ako se kontrolom ustanovi da uvjeti iz članaka 5. i 6. nisu ispunjeni, o tome se obavješćuje podnositelja zahtjeva. U tom se slučaju zahtjev smatra odbijenim.

2. Uspostavlja se program inspekcija na terenu koji se temelji na analizi rizika, rezultatima kontrola prethodnih godina i rezultatima općih nasumičnih kontrola primjene zakonodavstva kojim se provodi Direktiva 91/676/EEZ. Potrebno je da se inspekcijama na terenu obuhvati najmanje 5 % poljoprivrednih gospodarstava za koje je odobreno pojedinačno odstupanje u pogledu uvjeta utvrđenih u člancima 5. i 6. ove Odluke. Ako se pregledom ustanovi da uvjeti nisu ispunjeni, o tome se obavješćuje poljoprivrednik. U tom se slučaju zahtjev za odstupanje za sljedeću godinu smatra odbijenim.

3. Nadležnom se tijelu dodjeljuju potrebne ovlasti i sredstva za provjeru sukladnosti s odstupanjem koje se odobrava u skladu s ovom Odlukom.

Članak 9.

Izvješćivanje

Svake godine najkasnije do lipnja nadležna tijela objavljuju izvješće koje sadržava sljedeće informacije:

(a) karte koje za svako područje prikazuju postotak poljoprivrednih gospodarstava, životinja i poljoprivrednog zemljišta za koje je odobreno pojedinačno odstupanje i karte o lokalnoj upotrebi tla navedene u članku 7. stavku 1.;

(b) rezultate praćenja podzemnih i površinskih voda u pogledu koncentracija nitrata, uključujući informacije o trendovima kvalitete vode, kako pod uvjetima odstupanja tako i pod uvjetima bez odstupanja, te učinak odstupanja na kvalitetu vode, u skladu s člankom 7. stavkom 2.;

(c) rezultate praćenja tla u pogledu koncentracija dušika i fosfora u vodi iz tla i mineralnog dušika u profilu tla, kako pod uvjetima odstupanja tako i pod uvjetima bez odstupanja, u skladu s člankom 7. stavkom 2.:

(d) sažetak i ocjenu podataka prikupljenih pojačanim praćenjem voda iz članka 7. stavka 3.;

(e) rezultate istraživanja o lokalnoj upotrebi tla, plodoredima, poljoprivrednim praksama iz članka 7. stavka 4.;

(f) rezultate izračuna, na temelju modela, opsega gubitka nitrata i fosfora s poljoprivrednih gospodarstava za koje je odobreno pojedinačno odstupanje iz članka 7. stavka 4.;

(g) ocjenu provedbe uvjeta za odstupanje na temelju kontrola na razini poljoprivrednog gospodarstva i informacije o poljoprivrednim gospodarstvima koja ne ispunjuju uvjete, na temelju rezultata administrativnih kontrola i inspekcija na terenu iz članka 8. stavaka 1. i 2.

Članak 10.

Primjena

Ova Odluka primjenjuje se u okviru uredaba o proglašivanju ranjivih zona u Engleskoj (SI 2013/2619), Škotskoj (Scottish SI 2002 br. 276 i Scottish SI 2002 br. 546) i Walesu (SI 2013/2506 (W. 245)) i u okviru uredaba o provedbi programa djelovanja u Engleskoj (SI 2008/2349 i o izmjeni uredaba SI 2009/3160, SI 2012/1849, SI 2013/1001 i SI 2013/2619), Škotskoj (Scottish SI 2008/298 i o izmjeni uredaba Scottish SI 2013/123) i Walesu (SI 2013/2506 (W. 245)).

Ova Odluka prestaje važiti 31. prosinca 2016.

Članak 11.

Ova je Odluka upućena Ujedinjenoj Kraljevini Velike Britanije i Sjeverne Irske.

Sastavljeno u Bruxellesu 18. prosinca 2013.

Za Komisiju

Janez POTOČNIK

Član Komisije